

§ 6

Verksamhetsplan för Älvsjö stadsdelsnämnd 2017

Dnr 1.1.369-2016

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar till kommunstyrelsen verksamhetsplan och budget för 2017 inklusive omslutningsförändringar med 152,5 mnkr.
2. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering med 2,5 mnkr för klimatinvesteringar.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering med 2,0 mnkr till åtgärder för naturreservat Älvsjöskogen.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering med 0,5 mnkr till åtgärder för giftfri förskola.
5. Stadsdelsnämnden godkänner att följande enheter utgör resultatenheter enligt regler för ekonomisk förvaltning;
 - Resultatenhet 1; förskolorna Akleja, Våga vilja, Långsjö och Rödkulla.
 - Resultatenhet 2; förskolorna Lillskogen, Matrisen, Älvsöskogen och Solkatten.
 - Resultatenhet 3; förskolorna Baltazar, Snöripan och Muminstugan.
 - Resultatenhet 4; förskolorna, Skogsglantan, Trollsländan, Eken och Öppna förskolan.
 - Resultatenhet 5; förskolorna Citrusgården, Prästängen och Solängen.
 - Resultatenhet 6; förskolorna, Sjöstjärnan, Sylvester och Äppelängen.
 - Enheten för fritid.
 - Utförare inom LSS-området; Sjöholmens gruppboende, Kvarnstugans gruppboende, Folkparksvägens gruppboende, Brännkyrka gruppboende, Sulvägens gruppboende, Folkparksvägens serviceboende och Långsjöns dagliga verksamhet.
6. Stadsdelsnämnden delegerar till förvaltningsdirektören att ansöka om medel från sociala investeringsfonden.
7. Ärendet justeras omedelbart.

Reservation från Johan Nilsson med flera (M), Jan Bressler med flera (L) och Evy Kjellberg (C) till förmån för egna förslag till beslut.

Ärendet

Älvsjö växer och staden planerar för fler bostäder, arbetsplatser, förskolor och gruppboenden. Befolkningen beräknas öka från 28 300 år 2016 till 29 100 år 2017.

De snabbast växande åldersgrupperna är unga i åldern 13-18 år och äldre än 65 år. Stadsdelsnämndens verksamheter måste därmed kontinuerligt utökas och utvecklas för att motsvara behovet av insatser i förhållande till befolkningen och de snabbast ökande befolkningsgrupperna.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för kommunal förskoleverksamhet, äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning, individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd, arbetsmarknadsåtgärder, samt lokal demokrati. Stadsdelsnämnderna ansvarar också för stadsmiljöarbete, viss tillsynsverksamhet, medborgarkontor samt konsumentvägledning. Nämnden bidrar till ett Stockholm för alla genom verksamheter som erbjuder delaktighet och jämställdhet, samt respekt för de mänskliga rättigheterna och är fri från diskriminering.

Älvsjö stadsdelsnämnd har tilldelats sammanlagt 599,3 mnkr i nettobudget 2017 för verksamheterna, vilket är en nettoökning med 27,7 mnkr (4,8 %). Prognosen per oktober 2016 uppgår till en nettokostnad på 591 mnkr, vilket visar att volymerna har ökat under 2016. Befolkningsprognosen för 2017 innebär att antalet invånare förväntas öka med 2,9 procent. Det tillsammans med förväntade pris- och löneökningar betyder att nämnden måste fortsätta med en kostnadseffektiv verksamhet för att uppnå en ekonomi i balans 2017.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2016-11-30.

Förslag till beslut från (M)

Johan Nilsson med flera (M) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt nedan.

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i enlighet med Moderaternas budgetreservation i kommunfullmäktige
3. Därutöver anförs följande.

Ett starkare Älvsjö.

Vi vill skapa en modern storstad med möjligheter för alla.

Moderaternas politik sätter fokus på ökad kvalitet och ökade satsningar inom äldreomsorg, förskola och social omsorg. Medan de rödgrönrosa skär i dessa områden, genomför Moderaterna istället satsningar. Vi vill skapa ett starkare Älvsjö där våra invånare mår bra och är trygga, får en god omsorg och ser ljus på framtiden.

Moderaterna kan i Stockholm satsa 700 miljoner kronor mer på ovanstående

kärnområden än vad de rödgrönrosa förmår att göra. Dessutom lyckas vi sänka skatten, som har höjts med 1,4 miljarder kronor utan att Älvsjöborna sett ett enda positivt resultat därutav.

Moderaterna vågar prioritera och vi vågar välja bort. Vi väljer bort de rödgrönrosas politiska lekstuga och experiment med byråkrati, återkommunaliseringar och diskussionsklubbar om mänskliga rättigheter. Vi sätter ner foten och prioriterar det som vi är säkra på att Älvsjöborna helst värdesätter; en bra förskola, en god omvårdnad i äldreomsorgen och en trygg social omsorg. Vi känner oss trygga i våra prioriteringar eftersom vi får ett starkt gensvar från Älvsjöborna. Vi är fortsatt det största partiet i Stockholm och vinner fler och fler Stockholmares sympatier.

Förskoleverksamhet

I förskolan lägger vi grunden för ett livslångt lärande. Älvsjös förskolor ska vara inspirerande, spännande, trygga och erbjuda en hög kvalitet i sin verksamhet. Föräldrar ska känna sig garanterat trygga och säkra på att deras barn har det bra på dagarna, när barnen lämnas över i förskolans omsorg. Älvsjös förskolor har goda resultat i de brukarundersökningar som görs, vilket både ska vårdas och bevaras, men även framgent utvecklas än mer. Älvsjös förskolor är på väg mot förskolor i världsklass.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet ska vara att barn och elever inhämtar kunskaper och värden. Det ska finnas ett brett urval av verksamheter, inriktningar och fristående alternativ, där kunskap och lärande står i fokus. Stockholm ska erbjuda en trygg och inspirerande miljö för barn och ungdomar att växa upp i.

En hög personaltäthet ska fortsatt prioriteras och stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att prioritera målet om barngruppernas storlek. Uppföljningen av riktlinjerna för antal vuxna per barn i förskolan ska skärpas för att säkerställa att riktlinjerna följs. Ett tak för barngruppernas storlek är viktigt att sätta eftersom barngruppernas storlek tenderar att öka. Den tillfälliga minskning av barngrupperna som skett under 2016, måste kunna bevaras även om antalet barn ökar igen under 2017.

Kompetensförsörjning är en nyckel för hög kvalitet i stadens förskolor och en fortsatt utmaning i och med de stora ökningarna av antalet barn. Den som leder den dagliga verksamheten och har det pedagogiska ansvaret för en förskoleavdelning eller förskola ska vara förskollärare. För att genomföra läroplanens intentioner är det viktigt att stadsdelsnämnderna prioriterar arbetet med att öka andelen förskollärare. Målsättningen är att minst hälften av medarbetarna ska ha pedagogisk högskoleutbildning, för att på sikt öka ytterligare. Barnskötare har en viktig roll att spela i förskolans verksamhet och ska ha goda möjligheter att

utvecklas i sitt yrke.

Älvsjö ska, utifrån minoritetslagstiftningen, kunna erbjuda hela eller delar av förskoleverksamhet på finska.

Att majoriteten med Socialdemokraterna i spetsen, skattehöjningar till trots, inte förmår att ge förskolorna en högre anslagsökning än 1,5 % under 2017 är beklämmande och tragiskt.

Att detta innebär en nedskärning i förskolornas verksamhet torde vara självklart. Löneökningar för förskollärare kan antas uppgå till betydligt mer än så utifrån det avtal som tecknats och det marknadsläge som råder.

Moderaterna har i sitt budgetförslag avsatt 50 % mer anslagsökning än de rödgrönrosa, dessutom avsätter vi 26 miljoner kronor över hela staden för att inrätta förstelärartjänster inom förskolan. Älvsjö borde därför utifrån detta kunna ge mellan 5-10 förskollärare chansen att gå vidare i karriären till förstelärare under 2017.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Stadsdelsnämnden ansvarar för att tillhandahålla fritidsverksamhet för barn och ungdomar, såsom Ungdomens hus, parkleken Kristallen, sommarkollo, fältassistenter och allmän kultur.

Antalet unga i staden ökar i och med befolkningsutvecklingen. Detta innebär naturligt ytterligare krav och utmaningar för verksamheter riktade till den aktuella målgruppen.

Moderaterna vill att stadsdelsnämnden, tillsammans med berörda aktörer, verkar för att samlokalisera Ungdomens hus, biblioteket, medborgarkontoret och öppna förskolan till en gemensam plats, ett Kulturhus. Därutöver ska beredas plats för andra utrymmen för kulturellt utövande samt möteslokaler och eventuellt ett café. Den nya verksamheten bör kunnas inrättas för samma kostnad som befintliga verksamheter uppbär idag, men istället kunna vara öppet längre tider och för bredare grupper. I samband med detta ska också utbudet av fritids- och kulturaktiviteter för barn och ungdomar med funktionsnedsättning utökas.

Det ska finnas ett rikt utbud av kultur, idrott och fritidsaktiviteter som bidrar till att utveckla barn och ungdomars fysiska och psykiska hälsa och sociala förmåga. Älvsjö ska ha många miljöer som är stimulerande för barn och där familjer kan umgås. I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska en mångfald av verksamheter för barn och unga erbjudas. Det är angeläget att i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar ta särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Sommarkoloniverksamhet

Sommarkoloniverksamhet i olika former är en av många viktiga verksamheter för barn och unga och ska finnas tillgänglig under sommarmånaderna. Barn som av olika skäl har större behov än andra av att åka på sommarkoloni ska prioriteras. Det är viktigt att sommarkoloniverksamhet förblir en mötesplats för barn och unga med olika etnisk och social bakgrund. Fler barn och unga med funktionsnedsättning ska erbjudas möjlighet att delta i ordinarie sommarkoloniverksamhet. Inom verksamhet för LSS-kollo finns kollogårdar med olika inriktningar och anpassningar beroende på deltagarnas ålder och typ av funktionsnedsättning.

Öppna förskolan, ett viktigt komplement

Älvsjös öppna förskola har goda omdömen och efterfrågas av barn och föräldrar. Verksamheten erbjuder stimulans och gemenskap till barn som inte är inskrivna i förskoleverksamheten samt stöd och utbyte till föräldrar och dagbarnvårdare. Öppna förskolan kan med fördel bedrivas i samarbete med frivilligorganisationer. Öppna förskolor är en verksamhet som stärker samspelet inom familjen men även familjer emellan.

Familjer med barn med funktionsnedsättning, exempelvis neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, kan ha mycket svårt att delta i traditionella fritidsaktiviteter på givna tider, vecka efter vecka. En öppen-förskoleverksamhet där man kan delta i "drop-in-form" är därför extra värdefull för familjer med barn med NPF och andra funktionsnedsättningar.

Effektivt och samordnat lokalutnyttjande

Älvsjö har ingen egen samlingslokal. Genom förverkligandet av ett kulturhus enligt ovan kan vissa mötesplatser tillgängliggöras. Utöver det ska stadsdelsnämnden, tillsammans med idrottsnämnden, kulturnämnden, skolnämnden och SISAB föreslå och genomföra åtgärder för att tillgängliggöra skollokaler efter skoltid. Att en Älvsjös skolor blir en del i ett pilotprojekt inom detta område nu under 2017 är positivt.

Feriejobb

Stadsdelsnämnden ska fortsatt planera för att erbjuda ungdomar i Älvsjö feriearbeten under både sommar- och vinterlov.

Äldreomsorg

Älvsjös äldreomsorg ska hålla hög kvalitet. Mångfald och valfrihet inom äldreomsorgen garanterar rätten för de äldre att kunna känna sig trygga med att omsorgen ska uppfylla deras individuella behov och ta hänsyn till deras personliga önskemål. Det är viktigt att äldre bemöts med respekt och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg. Det egna inflytandet över insatser och

valmöjligheter ska stärkas samtidigt som stadens detaljstyrning ska minska.

Äldreomsorgen ska präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt. Genom att fånga upp enskilda människors verkliga behov ska vården och omsorgen hålla en god kvalitet.

Vi Moderater får en känsla av att de rödgrönrosa inte riktigt har full kontroll över ekonomin i äldreomsorgen. Uppstartandet av hemtjänst i egen regi skedde utan behovs- och intäktsanalyser och sedan dess har pengarna rullat utför.

Verksamheten går fortfarande med förlust, och vi läser i förvaltningens förslag till budget att verksamheten *"måste vidta åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans 2017"*. Detta är bekymmersamt då detta slösaktiga förfaringssätt drabbar övrig verksamhet!

Kvalitet, innovation, och prevention inom äldreomsorgen

Den enskilde har rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid. Stadens riktlinjer för biståndsbedömning ska stärka den enskildes inflytande och möjliggöra för den äldre att påverka hemtjänstinsatsen och omdisponera denna inom ramen för det beviljade biståndsbeslutet.

Att de rödgrönrosa har skurit ner på ungdomsbesöken inom Älvsjös äldreomsorg tycker vi är beklagligt. Förutom de positiva aspekter detta medför för den äldre, har besöken också haft en positiv påverkan vad gäller ungas attityd och vilja att i framtiden arbeta inom äldreomsorgen.

Ett kvalitetskontrakt med äldre som söker sig till äldreomsorgen ska införas. Ett kvalitetskontrakt ska garantera en gemensam vårdplanering och uppföljning av insatser som utgår från den äldres behov och perspektiv. Inom ramen för kontraktet ska äldre erbjudas en kontaktperson som ansvarar för den äldres behov, insatser, uppföljning och eventuell hantering av omprövning gällande biståndsbeslut.

Biståndsbedömare har idag två funktioner, dels att bedöma vårdbehovet, dels en rådgivande funktion. Genom kvalitetskontraktet överförs den rådgivande funktionen till kontaktpersonen som ska tillhandahålla stöd för den äldre. Därmed minskar arbetsbördan för biståndsbedömare och kunden får en kvalitativ och individuell hjälp kring sina valmöjligheter.

Moderaterna vill att stadsdelen verkar för att förlägga ett äldrecentrum till Älvsjö. Här ska det vara möjligt att bo under lång tid, och efter behoven byta boende och vårdform men ändå bo kvar i samma komplex. Här ska erbjudas hög kvalitet i såväl boende som i vård och kringaktiviteter. Bra restauranger, möteslokal, pool och SPA och prunkande både inne- och ute trädgårdar kan vara exempel på det.

Mångfald av boenden

De boendeformer som erbjuds stadens äldre ska vara anpassade efter olika

individuella behov. Den enskilde som så önskar ska kunna bo kvar i sin bostad eller äldreboende till livets slut utan att behöva flytta, även om behoven av vård och omsorg ökar.

En parboendegaranti finns som ger förutsättningar till sammanboende för de äldre par som så önskar.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Inriktningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning är att identifiera och ta bort det som hindrar delaktighet i samhället och ett självständigt liv. Personer med funktionsnedsättning ska ha rätt att själva välja boende och korttidsboende samt utförare av daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning och personlig assistans.

Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Staden ska fortsätta sitt arbete med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpta hinder och öka såväl den fysiska tillgängligheten som tillgängligheten och delaktigheten i samhället i stort.

Stadens arbete ska präglas av ett tydligt fokus på den enskilda stockholmare. Alla personer med funktionsnedsättning ska erbjudas en god omsorg, stöd och service. Den enskildes rätt till individuell behovsprövning och att beslutade insatser verkställs inom skälig tid ska följas. Biståndsbedömningen förs över från stadsdelsnämnderna till socialnämnden.

Personer som bor i gruppboende eller servicelägenhet ska ha rätt till en stödperson. Möjligheten för personer med funktionsnedsättning att kommunicera med staden eller att utnyttja e-tjänster ska i största möjliga mån vara lika god som för övriga invånare.

Deltagarna i daglig verksamhet ska ges möjlighet till kontakter med den ordinarie arbetsmarknaden. Stadsdelsnämnden ska samarbeta med arbetsmarknadsnämnden i syfte att visa vägar till arbete.

Moderaterna protesterar mot att de rödgrönrosa i sin stadshusbudget väljer att skära ner 35 miljoner kronor på de funktionsnedsatta. Detta är beklämmande. I stadsdelsförvaltningens utlåtande står det också att läsa att "*budgeten för 2017 förutsätter en fortsatt kostnadsmedvetenhet*", vilket vi ser som ett varningstecken.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

Stadsdelsnämnden ansvarar för insatser till barn och ungdomar som riskerar att fara illa eller som genom kriminalitet och missbruk riskerar att skada sin egen hälsa och utveckling. Tidiga insatser är av central betydelse. Nämnden ansvarar också för insatser till vuxna med behov av stöd och hjälp för att komma ifrån missbruk eller som är i behov av annat stöd, till exempel våldsutsatta kvinnor, hemlösa och anhöriga till missbrukare.

I ansvaret ingår även att tillhandahålla anpassat boende och boendestöd samt arbete och sysselsättning för personer med psykisk funktionsnedsättning.

Individ- och familjeomsorgen utgör kärnan i stadsdelsnämndens uppdrag som geografisk socialnämnd. Socialtjänstens arbete ska grundas på respekt för den enskilda individens önskemål och val. Den enskilde ska också ha inflytande över och vara delaktig i utformandet av sin insats.

I förslaget till verksamhetsplan och budget för 2017 kan vi läsa att verksamhetsområdet behöver genomföra "*fortsatta kostnadseffektiviseringar under 2017 för att klara en budget i balans*". Att gå in i ett nytt år med uppdraget att kostnadseffektivisera är vi rädda kommer att gå ut över kvaliteten i Älvsjös individ- och familjeomsorg.

Förstärkt barnrättsperspektiv

Barnrättsperspektivet inom socialtjänsten har stärkts under de senaste åren. Kraven på barn och ungas delaktighet och rätt till relevant information är förankrade i socialtjänstlagen. Bland annat fastslår socialtjänstlagen att barnets bästa ska vara avgörande vid beslut och andra åtgärder som rör vård- eller behandlingsinsatser. Ett barn ska ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör barnet. Barns delaktighet i utredningsarbetet är ett viktigt utvecklingsområde som fortsatt ska prioriteras.

Förebyggande arbete och tidiga insatser för barn och unga

En god skolgång utgör en av de främsta skyddsfaktorerna för barn som riskerar att fara illa. Samverkan mellan skolan och socialtjänsten ska intensifieras för att uppnå en tydligare helhetssyn kring de barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Ungdomsjourens uppsökande verksamhet riktade till unga i riskmiljöer ska utökas till fler områden. Ungdomsjouren ska samfinansieras med kommuner i länet, vars ungdomar befinner sig i Stockholms stad.

Socialsekreterarnas närvaro på nätet ska öka och fler socialsekreterare ska arbeta ute i fält. För att möta barns och ungas behov behöver staden använda samma

arenor som de unga. Digitala tjänster ska utvecklas för att öka tillgängligheten och nå nya grupper.

Socialpsykiatri

Stadsdelsnämnden ska arbeta för att sysselsättningen bland personer med psykisk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning förbättras. Alternativen behöver anpassas efter individen och därför upparbetas kontakter med företagare i närmiljön för att åstadkomma ett mer varierat utbud. Därmed sprids även kunskap till företagen om vad målgruppen kan bidra med.

Våld i nära relationer

Arbetet mot våld i nära relationer ska prioriteras. Stadsdelsnämnden ska utveckla rutiner och metoder för att inventera målgrupperna och för att upptäcka våldet och hitta våldsutsatta.

Det ska alltid inledas en utredning när socialtjänsten får kännedom om att ett barn lever med våld i nära relation.

Riktade medel för arbetet mot våld i nära relationer baseras idag på fördelningsnyckeln för ekonomiskt bistånd. Fördelning av medel ska istället utgå från en kartläggning av den faktiska omfattningen av våld i nära relationer. Våld i nära relationer är en allvarlig folkhälsofråga som får stora konsekvenser för de drabbade. Alla som utsätts för våld har rätt till lika stöd oavsett inkomst.

Även män drabbas av våld i nära relationer. Arbetet med våld i nära relationer ska inkludera olika målgrupper och kompetensen kring detta ska stärkas hos berörd personal.

Våldsbejakande extremism

Stockholms stad ska arbeta enligt de nya stadsövergripande riktlinjerna för våldsbejakande extremism. Stadsdelsnämnden får i uppdrag att snarast arbeta fram lokala handlingsplaner. All stadens verksamhet ska bygga på forskning och beprövad erfarenhet.

Ekonomiska bidrag ska fräntas aktörer som upplåter en plattform för våldsbejakande extremism. Bidrag ska följas upp noggrant och utvärderas av den bidragsgivande nämnden.

Trygghet

Hela Älvsjö ska vara en trygg plats att vistas på. Alla Älvsjöbor har utan tvivel rätt att känna sig trygga i sin hemmiljö. Moderaterna accepterar inte den utveckling av brottslighet som skett det senaste året, främst i och kring Älvsjö station. Den nya samverkans-överenskommelsen som har tecknats med Polisen är bra, men vi ifrågasätter vilka ekonomiska resurser som finns att tillgå från samliga inblandade parter. Det är en sak att *vilja*, det är en annan att *kunna*.

Moderaterna menar att ekonomiska medel och personella resurser bör omprioriteras för att fokusera på ökad trygghet i Älvsjö.

Fortsatta insatser i närmiljön behöver genomföras för att öka tryggheten och minska möjligheterna att begå brott. För att ge fler Älvsjöbor möjlighet att lämna synpunkter på tryggheten i sin närmiljö vill vi att stadsdelen erbjuder så kallad digital trygghetsvandring.

Moderaterna vill se ökade insatser mot nedskräpning och en nolltolerans mot klotter. Vi vill också genomföra en nollvision mot olagliga boplatser. För dessa åtgärder har vi avsatt 27,5 mnkr i stadens totala budget. Moderaterna vill också se ett förbud mot tiggeri i Älvsjö.

Stadsmiljöverksamhet

Moderaterna vill att ansvaret för skötsel och underhåll samt renhållning av parker, naturområden, parkvägar och naturreservat övergår till trafikinämnden från och med den 1 januari 2017. Det kommer vara viktigt med dialog och samverkan med stadsdelsnämnden.

Likaså överförs stadsdelsnämndens återstående investeringsbudget för stadsmiljöinvesteringar till trafikinämnden, som får ett utökat ansvar att i samråd med stadsdelsnämnderna prioritera och fördela 195,0 mnkr. I syfte att samordna stadens motionsspår ska samtliga motionsspår samlas under idrottsnämnden.

Stadsdelsförvaltningen har identifierat bra insatser som behöver göras framöver, i och med ansökningarna om centrala investeringsmedel. Moderaterna stöder behoven av ny reningsanläggning till plaskdammen i Örby Slott samt åtgärder inom Älvsjöskogens naturreservat. Älvsjöskogens naturreservat måste vårdas och bevaras på ett bra sätt och Moderaterna efterfrågar skyltning, renhållning och belysning.

Moderaterna ser gärna stadsdelsträdgårdar, "Community gardens", i Älvsjö där boende ges möjlighet att odla tillsammans. Det främjar sociala relationer grannar emellan och skapar en god livs- och stadsmiljö.

Ekonomiskt bistånd

Stadsdelsnämnden ansvarar för myndighetsutövning gentemot enskilda medborgare som ansöker om ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Dessutom ansvarar stadsdelsnämnden för insatser för att den enskilde ska bli självförsörjande.

Stadens arbete med ekonomiskt bistånd ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Ett

viktigt syfte med det utvecklingsarbete som bedrivits inom det ekonomiska biståndet är att samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument för bedömning både vid nybesök samt vid långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. Socialnämnden ska främja en fortsatt utveckling av detta arbete. Staden ska aktivt arbeta med att motverka, identifiera och utreda felaktiga utbetalningar.

Förslag till beslut från (L)

Jan Bressler med flera (L) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt nedan.

1. Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan sägs.
3. Att anföra följande.

Vi värnar välfärdens kärna

Liberalerna föreslår satsningar på välfärdens kärnverksamheter med sänkt skattenivå. På så sätt kombinerar vi ansvarstagande för välfärden med en politik för fortsatt tillväxt och konkurrenskraft. Vi lyckas göra detta genom att prioritera satsningar som gör konkret skillnad för stadsdelens invånare, inte minst de som allra mest behöver samhällets hjälp och stöd, framför majoritetens symbolpolitik.

För oss liberaler kommer kvalitet och valfrihet alltid före driftsform. Den rödgrönrosa majoriteten i stadsdelarna driver en politik där många välfungerande och populära verksamheter som drivs av fristående anordnare nu återkommunaliseras inom snart sagt samtliga verksamhetsområden. Det är inte att sätta brukarnas och skattebetalarnas behov främst.

Förskoleverksamhet

Det liberala Stockholm ska vara den öppna världsstad där varje ung människa får chansen att utvecklas och välja hur livet ska se ut. I förskolan ska varje barn kunna utvecklas och växa, oavsett förutsättningar hemifrån. Under de två gångna mandatperioderna har förskolan varit en av stadens mest uppskattade verksamheter, med några av landets minsta barngrupper, genomgående en hög kvalitet och en stor mångfald i pedagogiska inriktningar. Detta måste värnas, samtidigt som det blir enklare för föräldrar att välja förskola och att vara trygga med att förskolan håller en hög kvalitet.

För många barn är förskolan starten på det livslånga lärandet. Allra viktigast blir förskolans verksamhet för de barn som till exempel inte har med sig det svenska språket hemifrån. Förskolan ska bidra till att alla barn får stifta bekantskap med

böcker och läsning, med matematik och naturkunskap.

Det är ytterst beklagligt med majoritetens beslut om heltid för syskon i förskolan, utan extra resurser. Beslutet riskerar att leda till större barngrupper och en tuffare arbetsmiljö för förskollärarna. Liberalerna anser att det är kvalitet som skall styra verksamheten, inte barnpassning. Liberalerna vill verka för att barnen i förskolan får tillgång till det lärandet och trygghet som de har rätt till, vi vill löpande följa utvecklingen av kvalitén och verka för att fler resurser skall skjutas till. Allt för att minska konsekvenserna för de barn som finns i verksamheten och värna om de anställdas rätt till en god och hållbar arbetsmiljö.

Taken på 14 respektive 18 barn per grupp ska hållas. Det är oroväckande att flera stadsdelar rapporterat om större barngrupper, sänkt personaltäthet och nedskärning av annan verksamhet.

I Liberalernas Stockholm håller förskolan, kommunal såväl som fristående, hög kvalitet, är trygg, och har ett genomtänkt pedagogiskt fokus.

Höjda löner för förskollärarna är en förutsättning för att fortsätta höja kvaliteten i förskolan. I Liberalernas budgetförslag gör vi satsningar på höjd schablon och höjda löner för förskollärare. Dessa medel är öronmärkta och kan inte användas till annan verksamhet i stadsdelen.

För att inte urholka förskolans kvalitet, försvåra schemaläggning och organisation, eller leda till större barngrupper, ska barn till föräldrar som är föräldralediga även framgent ha rätt till plats 30 timmar i veckan.

Föräldrar och barn ska erbjudas valfrihet, mångfald och en förskola i världsklass. Rätten att själv välja vilken förskola barnet ska gå i ska värnas. Fristående alternativ ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet.

Antalet barn i förskoleåldern fortsätter att öka i Stockholm. Förskoleutbyggnaden måste fortsätta i takt med att staden växer. Vid planeringen av nya stadsdelar och i stadsdelar där antalet barn förväntas öka måste stadens centrala förvaltningar prioritera förskoleutbyggnad. Förskolor, skolor och kollektivtrafik ska planeras in från början när staden bygger nya bostadsområden. Staden ska hålla fast vid det så kallade förskoletalet vid planering av nya stadsdelar. Alla familjer ska kunna få en förskoleplats i sitt närområde och barnomsorgsgarantin ska hållas. Liberalerna värnar förskolan och skjuter till 3,6 miljoner mer än majoriteten i Älvsjö SDN.

Verksamhet för barn, kultur och fritid

I det liberala Stockholm har alla barn rätt till en trygg uppväxt under goda

levnadsvillkor. I stadsdelarna bedrivs en angelägen och viktig verksamhet i både kommunala verksamheter och i fristående verksamheter för att ge alla unga i Stockholm tillgång till ett stimulerande utbud av fritidsaktiviteter. Detta ska värnas och utvecklas.

En aktiv och drogfri fritid minskar risken att ungdomar hamnar snett. Genom ett levande förenings- och idrottsliv över hela staden, liksom god tillgång till öppna verksamheter för ungdomar genom fritidsklubbar, fritidsgårdar, ungdomsmottagningar och andra stödjande insatser från staden ska alla ungdomar ges förutsättningar till en trygg uppväxt.

Staden ska tillhandahålla en god fritidsverksamhet för barn och ungdomar. I samverkan med det lokala föreningslivet och andra aktörer ska en mångfald av verksamheter för barn och unga erbjudas. Det är angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Majoriteten har under detta område anslagit 40 mnkr för demokratiutveckling och utvecklingsprogram. Det är oklart vad dessa medel ska gå till. Vi ser redan en stor risk att de försvinner i byråkrati och diverse projekt som inte gör någon meningsfull skillnad för barn och unga i Stockholm. Liberalerna föreslår att pengarna istället används för att finansiera satsningar inom skolan och socialtjänsten som tydligare kommer barn och unga till del.

Idrott

Vi vill fortsätta att verka för fler satsningar på fullstora idrottshallar och idrottsplatser. För oss är det viktigt att stödja idrotten för att främja den fysiska och sociala förmågan hos barn.

Äldreomsorg

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen.

I vårt Stockholm är det alltid den enskilde medborgaren som bestämmer över sitt liv, inte politikerna. Liberalerna försvarar äldres rätt att välja, medan majoriteten vill inskränka valfriheten. Lagen om valfrihetssystem (LOV) är en förutsättning för fungerande valfrihet och lika villkor för mindre aktörer, och ska finnas kvar. Valfrihet ska införas för servicehus.

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. De äldre ska kunna känna sig trygga och omsorgen ska uppfylla deras behov och ta hänsyn till deras önskemål. Det är

viktigt att äldre bemöts med respekt för sin värdighet och sina livsval och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg.

Ibland framstår det som att hög kvalitet inom äldreomsorgen endast är en fråga om pengar. Det stämmer inte. Det krävs också ett flexibelt ledarskap, en tydlig värdegrund och en effektiv administration. Men kvalitet förutsätter också ekonomiska resurser. Med mer resurser kan personaltätheten öka och större satsningar göras på kompetensutveckling och vidareutbildning. Fler kan motiveras att stanna i yrket längre. Vi höjer därför hemtjänstpengen jämfört med majoritetens förslag. Liberalerna värnar äldreomsorgen och skjuter till 1,98 miljoner mer än majoriteten i Älvsjö SDN.

I dagsläget finns det lediga platser på servicehusen, samtidigt som 43 procent av de sökande fick avslag, enligt siffror från 2015. Personer över 85 år som så önskar ska ges plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende, med början 1 juli 2017.

Fullmäktige har antagit nya riktlinjer som förtydligar att ålder och ensamhet ska tillmätas större betydelse vid bedömningen av behov av särskilt boende. De nya riktlinjerna har dock inte fått någon verklig effekt. Därför ska delegationen till stadsdelsförvaltningarnas tjänstemän att besluta om avslag på ansökningar om plats på servicehus eller vård- och omsorgsboende dras in. Avslagsbeslut ska godkännas av stadsdelsnämndernas sociala delegationer.

Äldre som har omfattande behov av hemtjänst och som vill flytta till vård- och omsorgsboende ska alltid få möjlighet att göra det om det inte medför några extra kostnader för stadsdelsnämnderna.

Rehabiliterande och hälsofrämjande insatser ska vara ett prioriterat område. Att kunna komma ut från sin bostad är mycket betydelsefullt. Stadsdelsnämnderna ska ta fram en plan för hälsofrämjande och förebyggande insatser för äldre och i samverkan med äldrenämnden ta del av forskning på detta område.

Stadsdelsnämndens verksamheter för äldre ska hålla öppet även under sommar och storhelger. Det är just på sommaren, när släkt och vänner är bortresta, som man har störst behov av att kunna träffa andra.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

I Liberalernas Stockholm ska alla människor tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet oavsett om de har en funktionsnedsättning eller inte. Personer med funktionsnedsättning ska, så långt det är möjligt, ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och att ha ett arbete att gå till.

Majoriteten höjer schablonen men lägger samtidigt ett generellt effektiviseringsbeting vilket gör att schablonhöjningarna blir mycket små i reala termer. Vi anser till skillnad från majoriteten att ambitionsnivån i arbetet med personer med funktionsnedsättning måste öka och föreslår därför att kravet på effektivisering ska tas bort.

Liberalerna värnar den personliga assistansen. Vi tillskjuter extra medel för att upprätthålla en god kvalitet i stadsdelsnämndernas egen regi-verksamhet när regeringens låga uppräknings av assistansersättningen hotar kvaliteten. Liberalerna skjuter till 1,4 miljoner mer än majoriteten på LSS i Älvsjö SDN.

Rätten att välja boende, daglig verksamhet, hemtjänst, ledsagning, avlösning, korttidstillsyn och personlig assistans ska värnas. Stadsdelarna bör kunna konkurrera om driften av upphandlad verksamhet, men ideologiskt motiverade återkommunaliseringar av välfungerande verksamheter ska inte förekomma. Sedan maktskiftet har staden fattat beslut om ett antal omotiverade och illa förberedda återkommunaliseringar av upphandlade verksamheter. Genom att stoppa sådana återkommunaliseringar kan valfriheten för brukarna värnas och staden spara in på omställningskostnader.

Stockholm ska vara världens mest tillgängliga huvudstad. Staden ska fortsätta sitt arbete med att avskaffa kvarstående enkelt avhjälpta hinder och för att öka tillgängligheten i samhället.

Fler bostäder ska byggas för personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning. Det är framför allt viktigt att bostäder för personer med funktionsnedsättning i ett tidigt skede planeras in i nya stadsdelar. Det är viktigt att nya bostäder byggs med en hyresnivå som de boende förmår betala.

Individ- och familjeomsorg inklusive socialpsykiatri

I Liberalernas Stockholm har alla barn samma rätt till en trygg uppväxt utan hot, fattigdom eller övergrepp, och samma möjligheter att kunna skapa sig en bra framtid. Tidiga insatser för utsatta barn är av central betydelse. Alla inblandade aktörer ska arbeta tätt tillsammans för att förebygga att barn och vuxna far illa och reagera snabbt och effektivt om det ändå sker. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention.

Personalomsättningen bland socialsekreterare inom den sociala barn- och ungdomsvården är hög i många stadsdelar. Nyanställda socialsekreterare får ta ansvar för ett stort antal krävande ärenden utan tillräcklig handledning eller möjlighet till kollegialt lärande. Det krävs ett genomgripande lyft av socialsekreterarnas situation, där hela arbetssituationen och arbetsmiljön måste

förbättras.

Socialsekreterarna måste få större möjlighet att göra karriär inom sitt yrke. Lönen för de socialsekreterare som arbetar med barn- och ungdomsärenden bör höjas med i genomsnitt 1500 kr/månad i ett första steg.

Möjligheter till kompetensutveckling och vidareutbildning är avgörande för god kvalitet och för att staden ska vara en attraktiv arbetsgivare. Vi föreslår en kompetenspeng för varje socialsekreterare.

Allt fler socialsekreterare utsätts idag för hot. Detta är oacceptabelt och måste tas på största allvar. Stadsdelsnämnden ska ha strategier för att stödja personal som utsätts.

Insatser för kvinnofrid och arbetet mot våld i nära relationer ska fortsatt prioriteras av samtliga nämnder. Ambitionsnivån i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck måste höjas. Vi föreslår att sammanlagt 15 mnkr anslås till stadsdelsnämndernas arbete mot hedersvåldet. Pengarna ska gå till fortbildning av personal, ökade möjligheter till samverkan mellan stadsdelarnas socialtjänst, Origo, skola, civilsamhälle och polis, mer resurser för socialtjänstens arbete i främsta linjen, samt utvärdering av genomförda insatser.

Alla som behöver budget- och skuldrådgivning ska bli erbjudna ett personligt möte. Det är särskilt viktigt att familjer med barn snabbt erbjuds rådgivning. Inga barnfamiljer ska behöva vänta mer än en vecka på att få sitt första budget- och skuldrådgivningssamtal, och hyresrådgivare ska införas i alla stadsdelar.

Barn och ungdomar i familjehem är en högt prioriterad målgrupp. Den som engagerar sig som förälder i ett familjehem ska erbjudas ett starkt stöd från socialtjänsten. Rekrytering av familjehem för ensamkommande flyktingbarn och flyktingungdomar är prioriterad och ska fortsätta.

Kvalitetssäkringen av placeringar av barn utanför det egna hemmet måste fortsatt vara ett prioriterat område. Alla barn har rätt att komma till ett hem som förmår ge dem en bra uppväxt. Antalet placeringar av ensamkommande flyktingbarn har ökat kraftigt och stadsdelsnämnderna har en mycket viktig uppgift i att följa upp kvaliteten i dessa hem. Barn som placerats hos närstående har samma rätt till en god uppväxtmiljö som andra barn och kvaliteten i dessa placeringar ska särskilt säkras.

Det är viktigt att familjehem har kompetens att bemöta barn som placerats på grund av hedersproblematik i det ordinarie hemmet.

Obligatoriska föräldrasamtal ska hållas senast efter 48 timmar när en påverkad minderårig påträffats av polis eller socialtjänst eller när en ungdom anmäls för

brott.

De elever som har de sämsta förutsättningarna hemma ska ha bäst förutsättningar i skolan. Skolan är den viktigaste skyddsfaktorn för barn som far illa. För att uppmärksamma barns behov samarbetar skolan enligt de samverkansöverenskommelser som finns mellan stadsdelsnämnderna och skolan. Stadsdelsnämnden ska se till att samverkansöverenskommelserna hålls aktuella och verka för att fler friskolor deltar i samverkan. Stadsdelsnämnden ska ha beredskap för att samverka med stadens bostadsbolag för att förebygga äldres hemlöshet. Innan vräkning kan ske av en person över 75 år ska socialtjänsten göra en genomgång av personens ekonomi och se om det finns sätt att komma till rätta med hyressituationen.

Stadsmiljöverksamhet

I Liberalernas Stockholm trivs folk i sin vardag. Att få bo och röra sig i levande, trygga och välskötta stadsmiljöer ger många frihetsdimensioner i livet. Vi är övertygade om att det de som bor i en stadsdel som vet bäst vad de vill ha och behöver och därför ska stadsdelsnämnderna ha möjlighet att göra sina egna prioriteringar inom stadsmiljöområdet.

Stockholm är en av världens vackraste storstäder med en unik kombination av storstadens puls och naturens lugn. Här finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer med egna identiteter, som skapar möjligheter för stockholmarna att välja vilken del av staden som passar ens egen livssituation och livsstil. Gemensamt för stadens alla stadsmiljöer ska vara att de är rena, snygga och trygga.

Det är viktigt att också stadsdelsnämnderna arbetar övergripande kring trygghetsfrågorna, och lär av varandras goda exempel. Arbetet ska bedrivas i nära samarbete med föreningar, polis, brandförsvaret, fastighetsägare och föräldrar. Liberalerna tilldelar stadsdelsnämnderna 10 mnkr i en särskild trygghetssatsning för att förbättra såväl den sociala som den fysiska tryggheten. Kommunstyrelsen ska bistå stadsdelsnämnderna i detta arbete.

Stockholm ska vara klotterfritt och det ska vara rent och städat på allmänna platser såsom gator, torg och parker. Det är viktigt att stadens klottergaranti fungerar i praktiken, vilket innebär att klottersanering ska ske inom 24 timmar efter anmälan. Den nuvarande majoriteten avskaffade den tidigare garantin för tömning av papperskorgar inom 24 timmar och vi vill återinföra den igen. Medborgarna i staden ser ingen skillnad på klotter på en kommunal eller privatägd fastighet därför ska även privata fastighetsägare kunna ansluta sig till 24-timmarsgarantin.

För att underlätta medborgarinflytandet och minska antalet överklagade detaljplaner måste den nödvändiga dialogen med medborgarna komma igång

tidigare och bli effektivare. Liberalerna vill verka för att få en bättre samrådsprocess och arbeta för att öka förutsägbarheten och öppenheten i processen. Planförslag för Solberga måste bli en verklighet, så att stadsdelen inte ska fortsätta att utsättas för ständiga ad hoc lösningar. Älvsjö Station, dess utformning samt dess brister är en återkommande fråga bland medborgarna i Älvsjö. Vi vill verka för att få en stationslösning som kommer tillrätta med kända problem samt skapar en tryggare stadsmiljö.

Det har blivit en ytterst ansträngd situation runt Älvsjövägen. Där passerar dagligen en hög andel trafik förbi Kämpetropsskolan, gångstråken och in på husknuten till villorna. Trots förbund väljer även tyngre fordon att använda Älvsjövägen som en genomfart mellan E4 och Huddingevägen. Denna utveckling har lett till en ohållbar situation för alla boende i området som måste stå ut med avgaser, buller och att tunga lastbilar och långtradare passerar trots att det inte är tillåtet. Liberalerna vill verka för att till en långsiktig lösning på Älvsjövägens problem.

I arbetet med att göra Stockholm tillgängligt för alla har stadsdelsnämnderna ett viktigt ansvar. Tillgänglighetsfrågorna ska vara en naturlig beståndsdel i den dagliga verksamheten.

Lekplatser ska utformas så att barn med funktionsnedsättning kan använda dem och vid renovering ska hänsyn tas till tillgänglighetsskapande åtgärder. Parkvägar och parkbänkar ska tillgänglighetsanpassas. Arbetet med att rusta upp och tillgänglighetsanpassa stadens badplatser ska fortgå. Trappor ska vid upprustning kompletteras med ledstänger, barnvagnsramper och kontrastmarkering.

Ekonomiskt bistånd

I Liberalernas Stockholm har så många personer som möjligt ett jobb att gå till. Att kunna försörja sig själv ger trygghet och frihet att växa.

Det ekonomiska biståndet ska vara en utväg för att hjälpa den som under en viss tid i livet inte har några andra medel till sin försörjning. Inriktningen för politiken är att människor ska gå från bidrag till självförsörjning. En grundläggande prioritering måste vara barns lika rätt till en god uppväxt oavsett familjens omständigheter.

Den politik som Liberalerna och Alliansen bedrev för att hjälpa människor till självförsörjning fortsätter att ge resultat. Antalet hushåll som tar emot ekonomiskt bistånd har fortsatt att sjunka under året, vilket självfallet är glädjande. Det är viktigt att stadsdelsnämnderna fortsätter att arbeta för att leda människor från bidrag till arbete.

Möjligheten att utöva idrott och delta i kultur är en skyddsfaktor för barn som

växer upp i utsatta familjer. Den rödgröna regeringen har beslutat att avskaffa fritidspengen för barnfamiljer som tar emot ekonomiskt bistånd. Istället avsätts samma belopp till en höjning av riksnormen för barnfamiljer. Detta räcker inte i alla lägen för kostnaden för avgift och utrustning i en idrottsverksamhet, i synnerhet inte för äldre barn som har större merkostnader för sitt idrottande.

Staden bör utforma den lokala normen så att alla barn kan delta i fritidsaktiviteter. Vi föreslår att alla barnfamiljer med försörjningsstöd ska kunna ansöka om att avgiften för kulturskola, idrottsförening eller annan regelbunden fritidsverksamhet ska ingå i biståndet.

Sedan 1 juli 2013 gäller nya regler för så kallad jobbstimulans, enligt vilka mottagare av ekonomiskt bistånd får undanta 25 procent av eventuella arbetsinkomster vid bedömning av biståndsbehovet. För att ytterligare stärka incitamenten att gå från bidrag till arbete ska mottagare av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad få undanta 40 procent av arbetsinkomster.

Arbetsmarknadsåtgärder

Att få in en första fot på arbetsmarknaden, och få erfarenhet och referenser, är ett viktigt steg i arbetslivet. Staden ska fortsätta erbjuda ungdomar i Stockholm feriearbeten under både sommar- och vinterferier samt på helgerna. Feriearbetande ungdomar ska kunna erbjudas arbete utanför den egna stadsdelen. I synnerhet viktigt är att stadsdelen arbetar för att ge ungdomar med funktionsnedsättning jobb utifrån vars och ens behov och förutsättningar.

Den styrande majoriteten har ökat antalet sommarjobb, men samtidigt utökat målgruppen till att även omfatta 18-åringar. Resultatet har blivit att fokus har skiftat från kvalitet till kvantitet, och att mindre tid har gått till att ge sommarjobb åt de målgrupper som verkligen behöver det. Det är inte rimligt att unga vuxna, som själva bär ansvaret för sin försörjning, ska konkurrera med ungdomar om de sommarjobb som staden anordnar.

Nämnden ska samverka med det privata näringslivet för att företag ska ta emot fler feriearbetande ungdomar.

Vi hänvisar i övrigt till Liberalernas budgetreservation i kommunfullmäktige.

Förslag till beslut från (C)

Evy Kjellberg (C) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt nedan.

1. Stadsdelsförvaltningens förslag till beslut avslås.
2. Stadsdelsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta beslut samt i

- enlighet med Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.
3. Därutöver anføres följande.

Tillväxt och jobb istället för skadliga skattehöjningar

Centerpartiet står för en närodlat politik där beslut ska fattas så nära människor som möjligt. Vi har en vision om ett Stockholm som är öppet, grönt och där det är lätt att starta och driva företag. En stad där företagsamhet frodas, människor upplever frihet och alla är välkomna. Staden ska erbjuda stockholmarna en effektiv välfärd med stor valfrihet och mångfald bland utförarna. Eventuella skattehöjningar ska riktas mot utsläpp och annat som är farligt för miljön, inte på arbete. De bästa skatterna är de som rättar till problem, till skillnad från skatter på arbete och företagande, som orsakar problem.

Genom att sänka skatten med 55 öre ger vi stockholmarna större rådighet över sin egen ekonomi och mer frihet i vardagen. Den rödgrönrosa majoriteten har sedan valet 2014 höjt skatten med totalt 57 öre. En skattehöjning som totalt innebär 1 446 400 000 kronor extra för stockholmarna som slår mot alla inkomstgrupper. Skattehöjningarna motiveras utifrån att satsa på välfärden. Med det är inte vad som sker i staden. Vi ser snarare att stadens byråkrati sväller kraftigt genom inrättandet av nya administrativa funktioner som råd, kanslier, kommissioner. Dessa åtgärder skapar varken jobb eller välfärd. Att höja skatten och samtidigt slösa med skattebetalarnas pengar innebär att stockholmarna tvingas betala mer i skatt utan att mer pengar går till jobbskapande åtgärder och välfärd.

Trots den röd-grön-rosa majoritetens skattehöjningar 2015 samt 2016 har Älvsjö SDN endast tilldelats sammanlagt 599,3 mnkr i nettobudget 2017 för verksamheterna, vilket är en nettoökning på 4.8 %. Förväntad befolkningsökning, ökade volymer samt förväntade pris- och löneökningar betyder *att nämnden måste fortsätta med en kostnadseffektiv verksamhet för att uppnå en ekonomi i balans 2017*. Centerpartiet anser att det är nödvändigt att prioritera kärnverksamheterna samt verksamhet som är lagstadgad. Det är därför tråkigt att majoriteten valt att prioritera annan verksamhet.

Älvsjö växer och under 2017 beräknas 575 lägenheter samt ett hotell med 174 rum och 77 företagslägenheter bli färdiga. Ett antal servicelägenheter blir klara för inflyttning hösten 2017. Befolkningen beräknas öka till 29 100 under 2017. Unga i åldern 13 – 18 år och äldre än 65 år växer snabbast. Senare planeras det att byggas c:a 10 000 lägenheter i planområde Älvsjö - Örby / Mästad / Älvsjö södra. Detta ställer stora krav på stadsdelsnämndens verksamheter och insatser. Stockholm kommer snart att vara en miljonstad.

Den växande staden ökar trycket på parker, lekplatser och grönområden. Vi vill därför att vi i Stockholm, precis som man i många tätbebyggda städer i världen, börjar utnyttja husens tomma taktytor och fasader på ett helt annat sätt än idag t.ex. för odling, biodling och solpaneler/solceller. På så vis öppnas nya

utrymmen som berikar staden. Genom att odla på höjden kan man utnyttja ytor mer effektivt och på så vis minska transportkostnaderna, både i pengar och klimat, när maten produceras på samma plats som den konsumeras. Vid planeringen av Älvsjö – Örby / Mästad / Älvsjö södra bör ovanstående beaktas.

Öka trivseln och tryggheten i Älvsjö centrum.

Många Älvsjöbor upplever att Älvsjö centrum, resecentrum och cykelgaraget har blivit en otrygg plats, där flera personer blivit bestulna på sina parkerade cyklar.

Ökad närvaro av polis samtidigt som man ser till att övervakningskamerorna fungerar är en första åtgärd som snabbt borde komma till stånd för att förhindra att problemen eskalerar. Samarbetet med polisen är viktigt, men det krävs insatser på alla nivåer för att minska våld och brottslighet. Staden måste i förebyggande syfte agera för att otrygga miljöer försvinner.

Det är viktigt att arbeta med trygghetsskapande belysningar i exempelvis parker gångtunnlar och gaturum. Sterila, folktomma, nerklottrade och skräpiga miljöer skapar en känsla av otrygghet.

För att få en tryggare miljö måste Stockholm gå till botten med orsakerna till brottsligheten.

Ett samhälle där olika individer och grupper upplever att de står utanför samhället och tar till brottsliga handlingar är ett otryggt samhälle för alla. Dessa problem måste ses på ett tidigt stadium och förebyggas. Uppsökande verksamhet där ungdomar/unga vuxna lotsas till utbildning, praktik, jobb m.m. måste prioriteras. Föräldrautbildningar, föräldrastöd, nattvandring samt ökat samarbete med företagen i Älvsjö är andra utvecklingsområden.

Wasted spaces

I Älvsjö finns det centralt belägna men underutnyttjade platser, så kallade Wasted spaces, som kan ges nytt liv. Övervakningen i resecentrum och Älvsjö torg är exempel. Döda ytor bör undvikas genom att plats upplåts för olika aktiviteter såsom marknadsstånd och kulturaktiviteter. Allt för att skapa en mer inbjudande, livfull och trygg stadsmiljö för alla som vistas här. Staden/SL ska vara generös med att upplåta dessa ytor till humana priser..

Cykelreparatör i eller i anslutning till cykelgaraget

Centerpartiet har tidigare framfört en lösning som skulle vara värt att pröva. Upplåt en liten plats i eller i nära anslutning till cykelgaraget till en cykelreparatör som skulle kunna ha en minifilial här. Cykelreparatören skulle kunna erbjuda cykelservice och försäljning av cyklar samtidigt som han/hon håller uppsikt i cykelgaraget. Genom samarbete med kommunen/stadsdelsnämnden skulle ungdomar/arbetslösa kunna beredas praktik, feriejobb och utbildning.

Låt gående dela cykelrampen med cyklisterna?

Trots att det inte är tillåtet att promenera på cykelbanorna så är det många gångtrafikanter som gärna tar cykelrampen upp till pendeltågsstationen i stället för att gå runt.

En enkel åtgärd vore att markera ytan, c:a 1/3 av cykelbanan, närmast garaget för gående och resten för cyklister. Om viljan är god bör gående och cyklister kunna samsas och dela på den yta som finns. Fler som går här gör även att ovälkomna aktiviteter störs.

Älvsjö SDN-område omfattar även andra stadsdelsområden än Älvsjö centrum och förvaltningen bör ha beredskap att ingripa om andra oroshärdar ”poppar upp”.

Med bl.a. ovanstående förslag hoppas Centerpartiet att tryggheten och trivseln ökar samtidigt som cykelstölder, gängbråk och kriminalitet skulle minska i Älvsjö.

Eftersom Älvsjö SDN inte har totalansvar för Älvsjö torg, centrum, resecentrum, cykelgarage, cykelvägar/cykelramp och gator samt pendeltågsstation utan finns hos olika kommunala förvaltningar/nämnder och SL/landstinget föreslår Centerpartiet

att stadsdelsförvaltningen får i uppdrag att utreda en lösning av nedanstående

Wasted spaces utnyttjas

Cykelreparatör i eller i anslutning till cykelgaraget

Låt gående dela cykelrampen med cyklisterna

Öka säkerheten för gående på ”Bussgatan”

En stor klocka sätts upp på ”Bussgatan” och torget. Sponsring kan vara ett alternativ.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen ska hålla hög kvalitet. De äldre ska kunna känna sig trygga och omsorgen ska uppfylla deras behov och ta hänsyn till deras önskemål. Det är viktigt att äldre bemöts med respekt och att de ges möjlighet att påverka sin egen livssituation och omsorg.

Under 2017 kommer ett särskilt fokus att läggas på äldres trygghet, utevistelser, vällagad mat och möjlighet till social gemenskap. Insatserna ska bygga på kontinuitet.

För att öka matglädjen för de äldre bör man självklart se till att måltidsmiljön är trevlig, ser god ut, smakar bra och är näringsrik. De äldre måste ha möjlighet att välja/påverka menyn.

Att kunna köpa en god öl eller ett glas vin måste även finnas.

Många av våra äldre lider av svår undernäring, ett problem som inte alltid uppmärksammas i tid. Enligt socialstyrelsen uppskattar man att ca 30 % av alla svenskar över 70 år ligger i risksonen för undernäring. Det kan vara både psykiska och fysiska orsaker till detta. Man måste ta dessa problem på största allvar, för att en bra grund för matglädje ska kunna uppnås.

Centerpartiet anser att förutom att maten ska vara god och näringsriktig bör Stockholm ta sitt ansvar när det gäller upphandlingen av mat och ställa höga miljökrav samt att svenska djurskyddskrav ska gälla. Konventionellt jordbruk i Sverige driver sin verksamhet med höga miljökrav och får inte ge djur antibiotika preventivt.

Beroende på den äldres hälsa och intresse bör de erbjudas och uppmuntras att delta i enkla uppgifter i samband med måltiderna och andra aktiviteter som ordnas av förvaltningen och andra. Att känna sig behövd - delaktig bidrar till självkänslan och matglädjen.

Utevistelsegaranti: att den äldre i vård- och omsorgsboenden ska ha rätt att vistas ute samt delta i aktiviteter även utanför boendet är för Centerpartiet en självklarhet. Besök av volontärer och ungdomar på våra boenden bör uppmuntras.

En pallkrage på balkongen eller terrassen kan förutom en grön oas bidra till trygghet, samhörighet, social gemenskap och aktivitet bland de boende. De äldre kan uppleva gamla minnen, dofter och vissa kanske även tycker det är roligt att "påta" i jorden och se hur det växer. Odling i pallkragar har den fördelen att man kan komma åt att arbeta även om man sitter i rullstol.

Utbildningsnämnden bör uppmuntra skolorna att i den mån det är möjligt, erbjuda äldre att, till låg kostnad, äta en näringsriktig lunch med eleverna i grundskolan. Förutom bra mat främjas kontakter mellan generationer och ensamheten, som är stor för en del äldre, kan minskas. Stadsdelsnämnden kan vara behjälplig i detta genom information och generös bedömning av ledsagningsstöd.

Hemtjänst

I budget 2015 drev vänstermajoriteten igenom att en kommunal hemtjänst skulle anordnas i Älvsjö och i september samma år startade denna verksamhet. Centerpartiet anser att det var onödigt och skulle kosta en massa pengar som skulle kunna användas och komma de äldre till del på ett bättre sätt. Kvalité är viktigare än driftsform anser Centerpartiet. Ett år efter start går Älvsjö hemtjänst med underskott. Under 2017 måste en ekonomi i balans uppnås..

Nu finns Älvsjö hemtjänst på plats och då måste man göra det bästa möjliga av situationen för de hemtjänstbrukare/kunder som väljer eller tilldelas detta alternativ. Det kräver hårt arbete och innovationsförmåga av alla. Eftersom detta är en verksamhet under uppbyggnad bör man kunna ta tillvara idéer och forskning på

området och inte ”köra på i gamla fotspår”. Centerpartiet skulle önska att vår hemtjänst skulle kunna bli en pilotverksamhet och utveckla hemtjänsten till gagn för våra brukare. En grupp borde bildas för att gå igenom forskningsresultat och ta del av andra kommuners/stadsdelars erfarenheter för att se om dessa kan ge inspiration till en bra hemtjänst i Älvsjö. Den 1 juli kommer så kallad ”ramtid” att införas, vilket ger större möjlighet till innovationer och förändringar till det bättre.

För att ge trygghet och kontinuitet bör personalen som den äldre möter i största möjliga mån vara densamma från dag till dag.

Indikator: Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod **Årsmål: 10** bör kunna sänkas.

Än en gång vill jag lyfta fram ”Skönsmaprojektet” i Sundsvall, där man kommit långt genom att förändra sitt arbetssätt/struktur/organisation och större flexibilitet uppnått stora resultat.

- * Mycket nöjdare brukare - kunder
- * Ökad kontinuitet med en halvering av antalet hemtjänstpersonal per brukare
- * En bättre personalsituation med mycket nöjdare personal
- * En ekonomi som höll sig inom ram och inte blev dyrare än tidigare

Valfrihet/Kundval.

Centerpartiet motsätter sig fortsatt återkommunalisering av ideologiska - och politiska skäl. Våra kunder ska ha stor valfrihet att välja och bestämma själva. De äldre ska ha tillgång till god information om olika utförare och olika former av äldreomsorg för att kunna göra ett aktivt val. I dag blir de kunder – hemtjänsttagare som inte väljer tilldelade Älvsjö hemtjänst. Detta är en praxis som bör brytas. Om kunden inte önskar välja ska hon/han fördelas på ex. de fem verksamheter som toppar ”kvalitetsligan” utifrån ett rullande schema. Detta för att undvika osund konkurrens.

HLR och Hjärtstartare

All personal inom förvaltningen bör erbjudas utbildning i Hjärt- Lung- Räddning (HLR) samt olycks- och riskhantering.

Vid nyanställning bör det vara ett krav att HLR-utbildning genomgåts. Behovet av Hjärtstartare bör gås igenom och kompletteringar göras.

Personalbrist

Ett sätt att möta personalbristen inom äldreomsorg och barnomsorg kan vara att ta tillvara den kompetens i form av adekvat utbildning, erfarenhet och färdigheter som nyanlända har genom att i samverkan med Arbetsförmedlingen upprätta ett ”snabbspår” för att fler snabbt ska komma in på arbetsmarknaden och integreras. ”Snabbspåret” ska också rikta sig till personer som av olika anledningar står långt ifrån arbetsmarknaden. Målet med ”spåren” är att det ska leda till riktiga jobb.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög bland Älvsjös personal och här måste förvaltningen jobba extra hårt för att få ned den under 2017.

Barnomsorg

Stadsdelsnämnden har ansvaret för att barnomsorgsgarantin uppfylls och därmed en central roll för att säkra behovet av nya förskolelokaler i planeringen av nya stadsdelar, en stor uppgift inte minst i Älvsjö med det höga bostadsbyggandet som pågår och planeras i området. Det är viktigt att man kontinuerligt följer utvecklingen så stadsdelen inte står med stor brist på platser när de nya Älvsjöborna flyttar in. Stadsdelsnämnden kan däremot med fördel överlåta åt andra aktörer att driva verksamheter. Därför föreslår Centerpartiet att det kommer att finnas olika förskolealternativ avseende drift och innehåll i Älvsjös nya bostadsområden så valfriheten inte sätts ur spel.

För alla med barn på förskolan vet att smittoriskerna är stora och VAB: ande är vardag. Fler förskolor har arbetat framgångsrikt med att minska smittorisker. Goda erfarenheter bör tillvaratas. En "best practice" bör utarbetas av staden/stadsdelsnämnden för en minskad sjukdomsspridning.

Vi vill att all mat som serveras i Stockholms förskolor och äldreboenden ska vara aptitretande, god, nyttig och antibiotikafri samt tillagad av klimatsmarta råvaror. Bra att man arbetar för att de få förskolor som inte har egna tillagningskök får det. Matsvinnet måste minska samtidigt som matavfallet återvinns.

Centerpartiet vill dessutom stärka kopplingen mellan den pedagogiska verksamheten och matupplevelsen i förskolan. Därför vill vi att alla förskolor ska ha tillgång till odlingslotter/pallkragar.

Miljö och klimat – en kärnuppgift

Stockholm ska ligga i framkant och vara en föregångare på miljöområdet. Tyvärr ser vi minskade ambitioner på miljöområdet med den rödgrönrosa majoritetens politik. Ett direkt resultat av detta är att Stockholm under 2016 tappade 11 placeringar i tidskriften Aktuell Hållbarhets ranking över kommunernas miljö- och klimatpolitik. Det är sämst av de tre största städerna i Sverige, en ohållbar position som den rödgrönrosa majoriteten bär ansvaret för. Centerpartiet vill att Stockholm ska behålla positionen som en världsledande miljestad, men också vara bäst i Sverige. Principen ska utgå från att den som förorenar ska betala för sin påverkan på miljön och det ska vara enkelt och lönsamt att välja miljövänliga alternativ. Staden växlade upp miljöarbetet under förra mandatperioden när Centerpartiet och Alliansen styrde. 2010 blev Stockholm Europas första gröna huvudstad. 2013 blev stadens arbete med grön tillväxt prisat av OECD i en rapport om Stockholm för att nämna några utmärkelser.

Stadsmiljöverksamhet

Centerpartiet vill höja statusen på Stockholms/Älvsjös parker. Vi menar att vi ska värna Stockholms parker och låta parkerna vara just parker. Vi motsätter oss att parkmark systematiskt får ge vika, när intressekonflikter uppstår – det handlar om allt från förskolepaviljonger till fotbollsplaner. För att kunna behålla befintliga - och anlägga nya parker måste en bättre samhällsplanering komma till stånd. Att bygga högt och tätt där det är lämpligt kan bidra till att parker kan behållas och nya anläggas.

Många av Älvsjös parker behöver rustas upp men det får inte ske på bekostnad av det löpande underhållet. Med ökat antal boende och skolor utan/liten skolgård kommer våra parker och grönområden att slitas mer och kräva mer skötsel. Centerpartiet har under de senare åren prioriterat att höja anslagen till stadsmiljöverksamheten.

Det är olyckligt att vänstermajoriteten fortsätter att ha låga ambitioner för stadsmiljön.

En början till en fullskalig nedmontering av stadsmiljön såg vi tecken på 2015, 2016 och fortsätter nu även 2017. Centerpartiet har högre ambitioner än så för vår gemensamma stadsmiljö och säger därför nej till dessa nedskärningar.

Stadsodling, Sjöängen

Centerpartiet har under många år drivit frågan om stadsodling. ”Riktlinjer för stadsodling” arbetades fram under ledning av dåvarande miljöborgarrådet Per Ankersjö (C).

Vid flera tillfällen har Centerpartiet tagit upp frågan om stadsodling i Älvsjö SDN, bl.a. på Sjöängen.

I praktisk handling har Centerpartiet i Brännkyrka även visat vad vi tycker genom att ha en liten odling, i huvud sak blommor, vid gång-/cykelvägen som går över fältet. Initiativet har varit mycket uppskattat av de som tagit vägen förbi under de fyra säsonger som vi hållit på.

För att värna Brännkyrka kyrka anser Centerpartiet att en park med vattenspegel/fontän, rekreationsyta, boulebana, fruktlund samt odlingslotter anläggs närmast kyrkan och begravningsplatsen.

Förutom bollplanen, som oftast är upptagen, är det i dag svårt att nyttja ”Sjöängsparken”. För att underlätta detta kan man redan 2017 klippa en mindre gräsyta vid gång- och cykelvägen som går från Sjöängsskolan mot Mässan, på ”kyrksidan”. Med en välklippt mindre yta och 1-2 bänkbord skulle denna del av Sjöängen kunna användas till olika aktiviteter, solande, avkoppling och en utmärkt mötes- och rastplats i avvaktan på en slutlig lösning. Fler stadsodlingar och

stadsbruksodlingar skulle även höja naturupplevelserna.

Älvsjöskogens naturreservat

Den 14 december 2015 beslöt Stockholms kommunfullmäktige att Älvsjöskogen (Västra) skulle bli naturreservat och den 18 september i år invigdes Älvsjöskogens naturreservat med fest på Gamla IP.

Jag är mycket glad och tacksam att Älvsjöskogen är i hamn och skogen skyddad efter över 40 års arbete av Centerpartiet i Brännkyrka och många, många andra. En hel del av de förslag som Centerpartiet fört fram såväl i samråd och i Älvsjö SDN har fått gehör bl.a. namn på naturreservatet, tillgänglighet, uppsättning av kultur - historieskyltarna, motionsspårens skyltning ses över, parkering, hundrastgård, och inte minst att området Vårgårda-dammen nu ingår i reservatet. Förhoppningsvis kan vi i stadsdelsnämnden fortsätta arbetet med flera av de övriga centerförslagen.

1. Ett skärmtak, bänkar och bord vid de röda bodarna Gamla IP, skulle bli en trevlig samlingspunkt för t.ex. förskolegrupper.
2. En allmän anslagstavla kan även förläggas till detta område.
3. Informationstavla och vägbeskrivning/karta till Älvsjöskogens naturreservat vid Älvsjö torg och resecentrum.

I samverkan med andra förvaltningar arbeta för:

4. att det lilla huset/"torpet" vid Myrvägen – Korkskruven utreds för att se om det kan bevaras och bli en tillgång som entrébyggnad vid reservatets södra ingång, t.ex. naturrum, klubbstuga för någon/några föreningar, "utflyktsstuga" för stadsdelens förskolor.
5. att en offentlig toalett, (ej "bajamaja") kommer till stand
6. att en "ekodukt", för att knyta ihop grönområdena på respektive sida om stambanan, anläggs. (Ett förslag som Evy Kjellberg(C) motionerade om i Stockholms fullmäktige redan 1973) Behovet av denna förbindelse är fortfarande mycket stor eftersom stambanan utgör en barriär mellan naturreservatet och östra Älvsjöskogen.

Det är viktigt att människor ska kunna röra sig fritt mellan områdena, men också för att underlätta rörlighet och spridning för djur- och växtliv.

Bergtorpskärret

Det är bra om man kan göra något åt det vattensjuka området i parken. Gräsklippningen är i dag differentierad, vilket gör att den mellersta gräsyten är lite använd. Tidigare var denna plats uppskattad för brännbollsturneringar. Om möjligt bör man återgå att klippa även denna del regelbundet. I parken finns även en skatebana som omges av buskage. Det finns ingen belysning här (endast en lampa

vid parkvägen), vilket gör att skatebanan inte kan användas i den utsträckning som önskas under den mörka årstiden. Ökad belysning gör också platsen tryggare.

Övrigt

För en bättre miljö och ökad trivsel bör fler parkbänkar och behållare för sopor och hundbajspåsar placeras ut. Gärna sponsrade av företag, föreningar och enskilda.

Högtalaranläggning

Under 2016 installerades en ny högtalaranläggning i Medborgarkontoret, vilket är bra. En väl fungerande högtalaranläggning är ett måste, för att öka tillgängligheten inte bara för nämndledamöter utan även för besökare vid våra nämndmöten, samrådsmöten etc.

Nästa steg är att utrusta sammanträdesrummen på plan 2 så att hörbarheten förbättras. Ev. kan en mobil högtalaranläggning anskaffas som kan användas i sammanträdesrummen.

För övrigt hänvisar jag till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige.

Beslutsgång

Ordförande yrkade bifall till förvaltningens förslag till beslut. Ordförande ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden beslutat att bifalla förvaltningens förslag till beslut. Johan Nilsson med flera (M), Jan Bressler med flera (L) och Evy Kjellberg (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för egna förslag till beslut.